



## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สังคมประกอบด้วยคนจำนวนมาก ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกัน การที่สมาชิกในสังคมจะดำรงชีวิตอย่างราบรื่นและเป็นสุขนั้น ย่อมต้องมีกฎเกณฑ์ เพื่อใช้เป็นหลักในการยึดถือปฏิบัติ จริยธรรมเป็นกลไกหนึ่งของสังคมที่ทำหน้าที่เป็นบรรทัดฐานของบุคคล ดังคำกล่าวของสมณ อมรวิวัฒน์ (คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527: 17) ที่ว่า "สังคมจะดำรงอยู่ได้ ก็ต่อเมื่อสมาชิกของสังคมมีจริยธรรม เป็นเครื่องกำกับพฤติกรรมของตน" การปลูกฝังและสร้างเสริมจริยธรรม แก่บุคคลในสังคมนั้นเป็นกระบวนการที่ยุ่งยาก ซับซ้อน และต้องใช้เวลานาน สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทในการอบรมปลูกฝังจริยธรรม แก่เยาวชน ดังจะเห็นได้จาก การจัดการศึกษาของไทย แต่อดีต ก็ยังเน้นถึงการปลูกฝังจริยธรรมเป็นสำคัญ เช่น ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 ใ้เน้นจริยศึกษา เป็นหมวดหนึ่งในสี่หมวดของหลักสูตรดังกล่าว อันได้แก่ พุทธิศึกษา จริยศึกษา พลศึกษา และหัตถศึกษา ในด้านเนื้อหาของจริยศึกษา นั้นได้นำเนื้อหา และหลักธรรมต่าง ๆ ของพุทธศาสนา มาสอนทั้งโดยตรงในวิชาศีลธรรม และสอนสอดแทรกในวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาไทย ในเรื่อง นิทานอีสป ปัจจุบันถึงแม้ว่าในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จะไม่มีชื่อของวิชาศีลธรรม แต่ก็มีเนื้อหาและกิจกรรมจริยศึกษา ที่มุ่งปลูกฝังจริยธรรม ควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ โดยสอดแทรกประสมการณให้เด็กได้เรียนรู้ ในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดเนื้อหาแก่นจริยศึกษาไว้ทั้งหมด 30 ข้อ (กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 264-305) ดังนี้

1. การไม่ประทุรร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคล และสัตว์
2. ความเมตตากรุณา
3. การไม่โลภ และไมขโมย
4. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ
5. การไม่ละเมิดของรักของผู้อื่น
6. การรู้จักความพอดี
7. การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยก และการไม่พูดคำหยาบ
8. การมีสัจจะและความจริงใจ
9. การไม่ลงและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ
10. ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้ลึกถึภคชอบชั่วดี
11. ความเป็นผู้มีเหตุผล
12. ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อการทำชั่ว
13. ความขยันหมั่นเพียร
14. ความอดทน ถดถดถัน
15. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง
16. ความกตัญญูต่อกตเวทิต
17. ความซื่อสัตย์สุจริต
18. การทำให้ใจสงบ มีสมาธิและอารมณ์แจ่มใส
19. ความไม่เห็นแก่ตัว
20. ความประณีต ละเอียต ดีถวน
21. ความรับผิดชอบ
22. ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง
23. ความมีระเบียบวินัย และความตรงต่อเวลา

24. การยอมรับความเปลี่ยนแปลง
25. มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมนระหว่างเพศ
26. มารยาทในการแสดง การแสดงความรัก การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ
27. หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ไตแก ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ
28. ความเป็นผู้มีวินัยธรรม และปฏิบัติ ตามประเพณีนิยม
29. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
30. การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรมได้แก ฉันทศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี

การสอนจริยศึกษา เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้

อ่ำไพ สุจริตกุล (คณาจารย์คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527: 3 - 4)

ไคเสนอแนะวิธีสอน ว่า ต้องเน้นการปฏิบัติยิ่งกว่าทฤษฎี นั่นคือ ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนการใช้สื่อการสอน เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

ทุกโอกาส และที่สำคัญที่สุด ก็คือ ต้องนำไปสนทนให้สัมพันธ์กับมวลประสบการณ์ในกลมประสบการณ์วิชาอื่นใหม่มากที่สุด โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้จริยธรรมทั้ง 30 ประการ

ไคผสมผสานกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ อย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริยศึกษาตามแนวใหม่นี้ ครูต้องมีเทคนิคที่เราให้เด็กสนใจเขารวมกิจกรรม การเรียนการสอนด้วยความสนุกสนาน เต็มใจและไคความรู้ ดังนั้นภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไคเห็นความสำคัญในการสอนสอดแทรกจริย

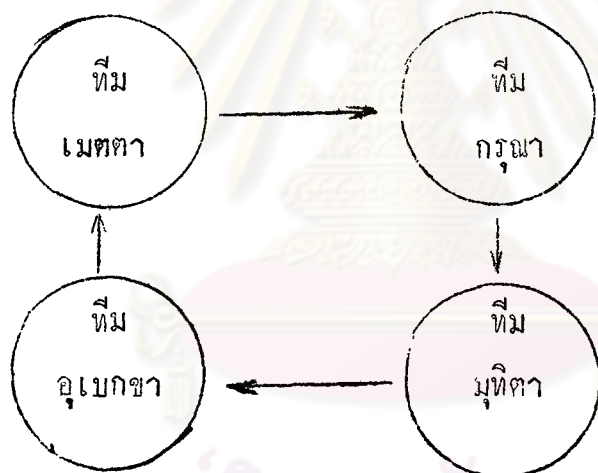
ธรรมให้บรรลุผลตามความมุ่งหวังของหลักสูตร จึงได้จัดโครงการขึ้นโครงการหนึ่ง  
คือโครงการฝึกอบรมครูประจำการ ในการสอนสอดแทรกจริยธรรมตามหลักสูตรประ-  
ถมศึกษา โครงการนี้เป็นภาคปฏิบัติส่วนหนึ่งของวิชา 413 803 การจัดฝึกอบรมครู  
ประถมศึกษา (413 803 In - Service Education for Elementary  
School Teachers ) ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรระดับปริญญาโทบัณฑิต โดยมี  
ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล เป็นผู้สอน มีเนื้อหาในหลักสูตรการฝึกอบรมดังนี้

1. การสอนจริยศึกษาในหลักสูตรใหม่ให้ไต่ผล
2. จริยธรรมและค่านิยม: พื้นฐานทางจิตใจของคนไทย
3. การฝึกเทคนิคหรือกลวิธีต่าง ๆ ในการสอนสอดแทรกจริยธรรมใน  
หัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 การโต้วาทีธรรมะ
- 3.2 กลุ่มสัมพันธ์
- 3.3 การใช้สถานการณ์จำลอง
- 3.4 การสร้าง และใช้หุ่นแบบต่าง ๆ
- 3.5 การสร้างและใช้บัตรคำ
- 3.6 การเล่านิทาน
- 3.7 การวาดภาพฉายเส้น
- 3.8 การเรียงความปากเปล่า
- 3.9 การใช้เกมเสริมคุณธรรม
- 3.10 การละเล่นเสริมคุณธรรม
- 3.11 การใช้บทบาทสมมุติ
- 3.12 การใช้และแต่งเพลงเสริมคุณธรรม
- 3.13 การใช้กรณีตัวอย่าง
- 3.14 การประชุมกลุ่มแบบต่าง ๆ

### 3.15 การวัดและประเมินผลจริยธรรม

สำหรับวิธีการฝึกอบรมในโครงการนี้ เนื้อหาในข้อ 1 และ 2 เป็นการบรรยายส่วน เนื้อหาในข้อ 3 เป็นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop.) โดยแบ่งออกเป็น 4 ฐานทีม คือทีมเมตตา ทีมกรุณา ทีมมูทิตา และทีมอุเบกขา มีวิทยากรประจำ แต่ละทีมประมาณ 5 - 10 คน รับผิดชอบในการฝึกทีมละ 3 - 5 เทคนิค ในการ ฝึกอบรมแต่ละครั้งจะแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มย่อยเวียนกันเข้ารับการฝึก ปฏิบัติในแต่ละฐานทีม เช่น ถ้าเริ่มต้นที่ทีมเมตตา ก็จะเวียนไปทีมกรุณา ทีมมูทิตา และจบลงที่ทีมอุเบกขา และอีกกลุ่มเริ่มต้นที่ทีมกรุณา ก็จะเวียนไปทีมมูทิตา ทีมอุเบกขา และจบลงที่ทีมเมตตา เป็นต้น ดังแสดงในแผนภูมิ ต่อไปนี้



เนื่องจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษาชั้นนี้ สอดคล้องกับหลักสูตร และแผนนโยบายในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ค่านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ดังคำสัมภาษณ์ของ นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ว่า

เป็นที่ยอมรับกับหลาย ๆ ฝ่าย สิ่งที่จะย้ำว่าต้องการจะเน้นการ ปรับ  
 ปรับคุณภาพพร้อม ๆ กับปริมาณ โดยเฉพาะ คุณภาพอบรมจริยธรรม และ  
 คุณธรรมของนักเรียน ตั้งแต่เบื้องต้น เพราะวาทกรรมที่กล่าวกันว่าให้มีความ  
 ภาพ อย่างไรก็ตาม การสร้างคนที่มีคุณภาพมิใช่มีความรู้อย่างเดียว แต่  
 ควรจะต้องฝึกให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับ  
 การมีความรู้ความสามารถด้วย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะได้ออกกำหนด  
 แนวทางที่ชัดเจน ที่จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กตั้งแต่เริ่มต้น  
 ชั้นประถม และจะกระทำต่อเนื่องกำหนดนโยบายให้ชัดเจน (ชวน หลีก  
 ภัย อางถึงใน สุธาตี สุโขษะ และขวัญเรือน อภิเมต 2526: 16)

โครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรม ตามหลักสูตรประถม  
 ศึกษา นี้ จึงเป็นที่สนใจของโรงเรียน ในหน่วยงานต่าง ๆ มาก ทั้งจะเห็นได้จากการ  
 จัดอบรมตามโครงการที่เริ่มอบรมตั้งแต่ปีการศึกษา 2524 จนถึงปัจจุบัน เฉพาะระหว่าง  
 ปี 2524 ถึง 2526 มีบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ เข้ารับการอบรมดังนี้

#### ปีการศึกษา 2524

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 23 - 25 พฤษภาคม 2524 อบรมครูสังกัดสำนัก  
 งานการประถมศึกษา อ.ตาพระยา จ.ปราจีนบุรี ณ โรงเรียนชุมชนวัดตาพระยา จ.  
 ปราจีนบุรี จำนวน 367 คน

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 6 - 9 ตุลาคม 2524 อบรมครูสอนจริยศึกษา  
 จากองค์การสมาชิกสภาสังคมสงเคราะห์ และโรงเรียนสอนศาสนาวันอาทิตย์ ณ วัด  
 ตีรวังศ์ จ.นครสวรรค์ จำนวน 160 คน

ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 15 - 17 มกราคม 2525 อบรมครูกลุ่มโรงเรียน  
 พระแม่มาลี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ณ วัดตะไคร้ จ.นคร  
 นนายก จำนวน 168 คน

#### ปีการศึกษา 2525

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 3 - 6 กรกฎาคม 2525 อบรมครูโรงเรียน



กรุงเทพคริสเตียน และโรงเรียนอศุขครุณี สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ณ สว่างคนิवास จ.สมุทรปราการ จำนวน 129 คน

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 19 - 21 สิงหาคม 2525 อบรมครูสังกัดสำนักงานการศึกษา จ.นครสวรรค์ ณ วัดสุวรรณบรรพต จ.นครสวรรค์ จำนวน 100 คน

ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 10 - 13 ตุลาคม 2525 อบรมครูสังกัดสำนักงานการศึกษา ในเขตการศึกษา 5 และ 6 ณ วัดศรีวังสี จ.นครสวรรค์ จำนวน 112 คน

ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 16 - 18 ตุลาคม 2525 อบรมครูของสมาคมศิษย์เซเคียว สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ณ มุณินิธิบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ วิทยาลัยกรรมทางศาสนา (เซเคียวเซเคียว) จำนวน 100 คน

ครั้งที่ 5 ระหว่างวันที่ 11 - 13 กุมภาพันธ์ 2526 อบรมครูสังกัดสำนักงานการศึกษา อ.สนามชัยเขต และบุคคลากรใน จ.ฉะเชิงเทรา ณ โรงเรียนมัธยมตำบลห้วยน้ำใส อ.สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา จำนวน 130 คน

#### ปีการศึกษา 2526

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 16 - 18 มิถุนายน 2526 อบรมครูสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ณ โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 180 คน

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 26 - 28 สิงหาคม 2526 อบรมครูสังกัดสำนักงานการศึกษา จ.เชียงราย ณ วัดพระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงราย จำนวน 173 คน

ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 9 - 11 กันยายน 2526 อบรมครูสังกัดสำนักงานการศึกษา จ.ปทุมธานี ณ โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ จ.ปทุมธานี

จำนวน 98 คน

ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 23 - 25 กันยายน 2526 อบรมครูจริยศึกษา  
ดีเด่นประจำปีการศึกษา 2525, ผู้บริหารและครูผู้สอนจริยศึกษาจากสถาบันการศึกษา  
ต่าง ๆ ณ วัดคีรีวงศ์ จ.นครสวรรค์ จำนวน 120 คน

ครั้งที่ 5 ระหว่างวันที่ 19 - 23 ตุลาคม 2526 อบรมครูจาก 11 โรงเรียน  
ของการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทย ครูโรงเรียนพิพัฒนา และโรงเรียนนารีนรมล  
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ณ เขื่อนศรีนครินทร์ จ.กาญจนบุรี จำนวน 120 คน

การฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรมตามหลักสูตร  
ประถมศึกษาแต่ละครั้งที่ผ่านมา จะมีการประเมินผล ผู้เข้ารับการอบรมดังนี้

1. ด้านพื้นฐานความรู้ในการสอนสอดแทรกจริยธรรมในกลุ่ม **ประสบการณ์ต่างๆ**  
มีการทดสอบก่อนการอบรม ( Pre - test ) และภายหลังที่ไ้รับการอบรม  
แล้ว ( Post - test )
2. การสำรวจความคิดเห็นภายหลังสิ้นสุดการอบรม มีแบบประเมินโครง  
การเพื่อให้ผู้รับการอบรม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ และวิธีการจัดฝึก  
อบรมวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ที่ใช้ในการอบรม หัวข้อเรื่องแต่ละหัวข้อ ตลอดจนความรู้สึก  
ที่มีต่อการฝึกอบรมเป็นส่วนรวม

การประเมินผลดังกล่าวทำให้ทราบได้ทันทีว่า ผลการฝึกอบรมแต่ละครั้ง  
ประสบความสำเร็จหรือไม่ ผู้เข้ารับการอบรมได้พัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ใน  
การอบรมมากน้อยเพียงใด แต่การศึกษาว่าผู้รับการฝึกอบรมได้นำเอาความรู้ที่ได้รับ  
จากการอบรมไปใช้หรือไม่เพียงใดนั้น ต้องอาศัยระยะเวลาผ่านไปชั่วระยะหนึ่ง

จึงจะศึกษาถึงพฤติกรรมของครูได้ ดังที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์  
(2523: 72-73) โลกดาวา



บางจุดมุ่งหมายของโครงการสามารถตรวจสอบได้ว่า บรรลุหรือไม่ บรรลุใดทันทีหลังจากโครงการประชุมอบรมสิ้นสุดลง จุดมุ่งหมายเหล่านี้ มักเป็นจุดมุ่งหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับความรูความสามารถเชิงสติปัญญา (Cognitive Domain) ส่วนความรูความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือค่านิยม มักต้องใช้เวลานานๆ ต้องให้ผู้เข้าร่วมประชุมอบรมกลับมา ปฏิบัติงานชั่วระยะเวลาหนึ่ง เช่น 6 เดือน หรือ 1 ปี คอยทำการประเมินจุดมุ่งหมาย เหล่านี้.....

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคคลหนึ่ง ซึ่งได้เรียนวิชา 413 803 การจัดฝึกอบรมครูประถมศึกษา (In - Service Education for Elementary School Teachers) ในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงการฝึกอบรมครูประจำการ ในการสอนสอดแทรกจริยธรรม ตามหลักสูตรประถมศึกษา จึงมีความสนใจจะศึกษา การสอนของคุณ ุณานการอบรมในโครงการดังกล่าว ว่าได้นำผลจากการฝึกอบรม ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดแทรกจริยธรรม ในหน่วยงานของตนเพียงใด

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูสังกัดสำนักงาน การศึกษาเอกชนในด้านการนำความรู้ เทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปใช้สอนสอดแทรกจริยธรรมตามกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประถมศึกษา ก่อนและ หลังการฝึกอบรม
2. เพื่อศึกษาการร่างสื่อการสอนเพิ่มเติมภายหลังจากการฝึกอบรม ไปแล้ว
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคนิคที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปปฏิบัติจริง ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน

4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชน ในคานการนำเทคนิควิธีต่างๆที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ภายหลังจากได้รับการฝึกอบรมไปแล้วตามความคิดเห็นของ นักเรียน

5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และเพื่อน-ครูคานพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชน ก่อนและหลัง จากได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว

#### ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาการสอน ของครูสังกัดสำนักงานการ-ศึกษา เอกชน ที่ได้รับการฝึกอบรมจาก โครงการฝึกอบรม ครูประจำการในการ-สอนสอคแทรกจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา ของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปีการศึกษา 2524 - 2526

2. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาในคานต่อไปนี้

2.1 การนำความรู้ และ เทคนิควิธีต่างๆที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปใช้สอนสอคแทรกจริยธรรมในกลุ่มวิชาต่างๆตามหลักสูตร ประถมศึกษา รวมทั้งการผลิตสื่อการสอน เพิ่มเติมภายหลัง จากการศึกษาไปแล้ว

2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคนิคที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปปฏิบัติ

#### สมมุติฐานของการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นว่าเมื่อได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว ครูได้ใช้เทคนิค การสอนสอคแทรกจริยธรรม มากกว่าก่อนการฝึกอบรม

2. ครูมีความคิดเห็นว่า เมื่อได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว ครูได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอคแทรกจริยธรรม มากกว่าก่อนการฝึกอบรม

3. ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และ เพื่อนครู มีความเห็นว่าเมื่อได้รับการ ฝึกอบรมไปแล้ว ครูมีพฤติกรรมการสอนสอคแทรกจริยธรรม มากกว่าก่อนการฝึก อบรม

### ขอทดลองเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ ไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่อง เพศ อายุ และ ประสบการณ์การสอน ของครูผู้ผ่านการฝึกอบรม
2. นักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป ย่อมสามารถแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการสอนของ ครูได้
3. ตัวอย่างประชากรตอบแบบสอบถามหรือให้การสัมภาษณ์ด้วยความ จริงใจ
4. การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูในทรศนะของ ตัวอย่างประชากร ใช้เกณฑ์เดียวกันคือ
 

บ่อยครั้ง	หมายถึง	การปฏิบัติในเรื่องนั้นตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไปใน 1 ภาคเรียน
บางครั้ง	หมายถึง	การปฏิบัติในเรื่องนั้น ตั้งแต่ 1 - 3 ครั้ง ขึ้นไป ใน 1 ภาคเรียน
ไม่ได้นำไปใช้	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติสิ่งนั้นเลย

### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร
  - 1.1 ครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนที่ได้รับการฝึกอบรมจาก โครงการฝึกอบรม ครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษา ของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่าง ปีการศึกษา 2524- 2526 โดยใช้วิธีการสุ่ม แบบแบ่งชั้นภูมิ และแบบง่าย ให้ตัวอย่าง ประชากร จำนวน 100 คน
  - 1.2 นักเรียนที่เรียนกับครู ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรในข้อ 1.1 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง ได้ตัวอย่างประชากรจำนวน 300 คน

1.3 ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และ เพื่อนครูของตัวอย่างประชากรใน  
ข้อ 1.1 โดยวิธีสุ่มแบบเจาะจง ใ้ตัวอย่างประชากรจำนวน 50 คน

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ที่ผ่านการ  
ฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอศแทรกจรรยาบรรณตาม  
หลักสูตรประถมศึกษา

2.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียนที่กำลัง เรียนกับครูซึ่งผ่านการฝึกอบรม  
จากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอศแทรกจรรยาบรรณตามหลักสูตร  
ประถมศึกษา

2.3 แบบสัมภาษณ์ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ที่ร่วมงานกับครู ซึ่งผ่าน  
การฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอศแทรกจรรยาบรรณ  
ตามหลักสูตรประถมศึกษา

## 3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ครูช่วยตนเอง และนักเรียนรับคืนพร้อม  
ทั้งสัมภาษณ์นักเรียน โดยสัมภาษณ์เป็นกลุ่มๆละ 3 คน และสัมภาษณ์ครูใหญ่  
อาจารย์ใหญ่ และ เพื่อนครู ช่วยตนเอง

## 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ไ้มาคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
และทดสอบค่า  $t$  ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นวิเคราะห์ในรูปความเรียง  
ค่าจำกัดความ

การฝึกอบรมครูประจำการ หมายถึง การฝึกอบรมครูประจำการที่จัดโดย  
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมุ่งหวัง เพื่อเสริม  
สมรรถภาพครูในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ควบการ  
ฝึกปฏิบัติเทคนิควิธีสอนสอศแทรกจรรยาบรรณในทุกกลุ่มประสบการณ์

การสอนสอศแทรกจรรยาบรรณ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการ  
สอนโดยให้คุณธรรมข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ จากคุณธรรม 30 ข้อ ที่ระบุไว้ใน

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดมว-  
 ละครบการณเพื่อสอนกลุ่มประสบการณต่างๆ

ครุหมายถึง 1) ครูผู้ทำหน้าที่สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่3-6 ใน  
 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ที่ได้รับการฝึกอบรมจากโครงการฝึก-  
 อบรมครูประจำการ ของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-  
 วิทยาลัย 2) ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ของครูผู้ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการ  
 คังกล่าว 3) เพื่อนครูผู้สอนในระดับเดียวกับครูผู้ผ่านการฝึกอบรมจากโครง-  
 การคังกล่าว

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3ขึ้นไป ที่เรียนกับครู  
 ผู้ผ่านการฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการ ของภาควิชาประถมศึกษา  
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เทคนิค หมายถึง กลวิธีต่างๆในการสอนสอดแทรกจริยธรรมในกลุ่ม-  
 ประสบการณต่างๆรวมทั้งการสอนจริยศึกษาโดยตรง กลวิธีคังกล่าวได้แก่

- 1) การโต้วาทีธรรมะ 2) กลุ่มสัมพันธ์ 3) การใช้สถานการณ์จำลอง 4)  
 การสร้างและใช้หุ่นแบบต่างๆ 5) การสร้างและใช้บัตรคำ 6) การเล่านิทาน
- 7) การวาดภาพลายเส้น 8) การเรียงความปากเปล่า 9) การใช้เกมเสริม  
 คุณธรรม 10) การละเล่นเสริมคุณธรรม 11) การใช้บทบาทสมมุติ 12) การ  
 ไซและแต่งเพลงเสริมคุณธรรม 13) การใช้กรณีตัวอย่าง 14) การประชุมกลุ่ม  
 แบบต่างๆ 15) การวัดและประเมินผลจริยธรรม

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงผลของการนำความรู้และ เทคนิคที่มีในหลักสูตรการ  
 ฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอนสอดแทรกจริยธรรมตาม  
 หลักสูตรประถมศึกษาของภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-  
 วิทยาลัย ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูภายหลังจากการฝึก-  
 อบรมไปแล้ว

2. นำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการฝึกอบรมครูประจำการของวิชา 413 803 การจัดฝึกอบรมครูประถมศึกษา (413 803 In - Service Education for Elementary School Teachers ) ในหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาประถมศึกษา
3. เป็นแนวทางในการติดตามผลผู้ผ่านการอบรมครั้งต่อ ๆ ไป
4. เป็นแนวทางเสนอแนะการจัดอบรมครูประจำการในระดับประถมศึกษาให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการสอน สอดแทรกจริยธรรมให้แก่หน่วยงานที่ผลิตนักศึกษาครูต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย